

SZEGŐ GÁBOR MATEMATIKÁVERSENY 2019/2020.

Az I. FORDULÓ PONTOZÁSI ÚTMUTATÓJA

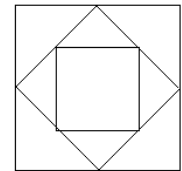
1. Hány egyenest határoznak meg a szabályos hatszög csúcsai?

A hatszög minden csúcsát 5 másik csúccsal köthetjük össze (5 egyenes). Ez összesen $6 \cdot 5 = 30$ egyenest jelent. Így minden egyenest kétszer vettünk számításba. Tehát az egyenesek száma: $\frac{30}{2} = 15$.

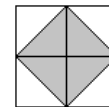
2. Félix 3 nap alatt 12 halat fogott. A második napon többet fogott, mint az elsőn. A harmadikon többet, mint a másodikon, de kevesebbet, mint az első két napon összesen. Hány halat fogott Félix a harmadik napon?

A feltételek szerint Félix a harmadik napon kevesebb halat fogott, mint az első két napon összesen. Tehát a harmadik napon kevesebbet fogott, mint az összesen megfogott halak fele. Így a harmadik napon legfeljebb 5 halat foghatott. Ez azt jelenti, hogy a második napon nem foghatott 4 halnál többet, az elsőn pedig 3-nál. Ha mindhárom napon a megengedett maximális számú halat fogta, akkor éppen $(3 + 4 + 5 =)$ 12 halat fogott. Így a feladatnak további megoldása nem lehet. Tehát Félix a harmadik napon **5 halat fogott**.

3. Az ábrán három négyzet látható. A kisebb négyzetek csúcsai felezik a nagyobb négyzetek oldalait. A legkisebb négyzet területe 12 cm^2 . Hány cm^2 -rel nagyobb a legnagyobb négyzet területe a közepesnél?

Vegyük észre: ha a feltételek szerint rajzolunk egy kisebb négyzetet egy nagyobba, akkor a kisebb négyzet területe fele a nagyobbénak. Ha a legkisebb négyzet területe 12 cm^2 , akkor a közepesé 24 cm^2 , a legnagyobbé 48 cm^2 .

Tehát a legnagyobb négyzet területe **24 cm^2 -rel** nagyobb a közepes négyzet területénél.

4. Határozzuk meg az x és y számjegyeket úgy, hogy az $\overline{5678xy}$ hatjegyű szám osztható legyen 72-vel!

$72 = 8 \cdot 9$, és ez a két szám relatív prím. Így elég vizsgálnunk a 8-cal és 9-cel való oszthatóságot. A megadott hatjegyű szám akkor osztható 8-cal, ha a $\overline{8xy}$ háromjegyű szám osztható 8-cal. Mivel $\overline{8xy} = 8 \cdot 100 + \overline{xy}$, így az $\overline{xy}$ kétjegyű számnak kell 8-cal oszthatónak lennie. A kilencsel való oszthatóság feltétele, hogy a szám számjegyeinek összege osztható legyen 9-cel.

Mivel $5 + 6 + 7 + 8 + x + y = 26 + x + y$, ezért $x + y = 1$, vagy $x + y = 10$ (a két számjegy összege legfeljebb 18 lehet).

Az $\overline{xy}$ lehetséges értékei: 00; 08; 16; 24;...; **64**;...; 96. Ezek közül csak a 64 felel meg. Tehát **$x = 6$ és $y = 4$** .

5. Egy téglatest egyik éle 75 %-a a másiknak, és $\frac{2}{3}$ része a harmadiknak. Mekkora a téglatest élei, ha a térfogata 54 dm^3 ?

Jelölje a téglatest éleit centiméterekben mérve: a ; b és c . Ekkor $abc = 54$. A

feltételek szerint $a = 0,75b = \frac{3}{4}b$ és $a = \frac{2}{3}c$. Tehát $a = \frac{3}{4}b = \frac{2}{3}c$. Ebből $c = \frac{9}{8}b$.

$abc = 54 = \frac{3}{4}b \cdot b \cdot \frac{9}{8}b = \frac{27}{32}b^3$. Innen $b = 4 \text{ cm}$. Továbbá $a = 3 \text{ cm}$ és $c = 4,5 \text{ cm}$.

Tehát a téglatest élei **3 cm, 4 cm és 4,5 cm**.

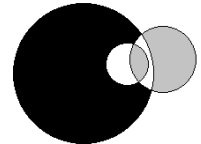
SZEGŐ GÁBOR MATEMATIKÁVERSENY 2019/2020.

Az I. FORDULÓ PONTOZÁSI ÚTMUTATÓJA

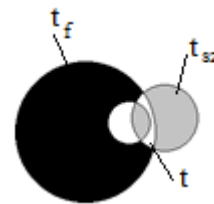
6. Egy kétjegyű szám számjegyeinek a különbsége 4. Ha összeadjuk a számot és a számjegyek felcserélésével kapott számot, akkor 154-et kapunk. Melyik ez a kétjegyű szám?

Jelöljük a keresett kétjegyű számot $\overline{xy}$ -nal. $\overline{xy} = 10x + y$. A feltételek szerint $x - y = 4$ és $\overline{xy} + \overline{yx} = 10x + y + 10y + x = 11(x + y) = 154$. Ebből $x + y = 14$. A két feltételből $x = 9$ és $y = 5$. A feladat feltételei alapján a számjegyek szerepe felcserélhető. Így két megoldás van. A kérdéses kétjegyű szám az **59** vagy a **95**.

7. Az ábrán látható körök sugara 3 cm, 5 cm és 7 cm. Mennyivel nagyobb a fekete rész területe, mint a két szürke együtt?

Az r sugarú kör területe $r^2\pi$. Használjuk az ábra jelöléseit. A fekete rész területe: $t_f = 49\pi - 9\pi - t$. A szürke rész területe: $t_{sz} = 25\pi - t$. A két rész területének különbsége: $t_f - t_{sz} = 49\pi - 9\pi - t - (25\pi - t) = 15\pi \text{ cm}^2 \approx 47,12 \text{ cm}^2$.

8. Mennyi annak a háromszögnek a kerülete és területe, amelynek az egyik oldala 14 cm, a rajta fekvő egyik szög 45° , és az adott oldalhoz tartozó magasság 8 cm?

Használjuk az ábra jelöléseit.

Az $ATCA$ derékszögű háromszög egyenlő szárú, mert az egyik hegyes szöge 45° . Így az AT szakasz hossza is 8 cm. A BT szakasz hossza $14 - 8 = 6$ (cm).

Az AC szakasz hossza a Pitagorasz-tétel alapján $8\sqrt{2}$ cm. A BC szakasz hossza a Pitagorasz-tétel

alapján 10 cm. A háromszög területe: $t_{ABC} = 0,5 \cdot 14 \cdot 8 \text{ cm}^2 = 56 \text{ cm}^2$.

A háromszög kerülete: $k_{ABC} = (14 + 10 + 8\sqrt{2}) \text{ cm} \approx 35,31 \text{ cm}$.

